

Årsmelding 2021

for Regionrådet for Hadeland -Interkommunalt politisk råd

Innhold

1. Ledelse og administrasjon	3
2. Møtevirksomhet.....	4
3. Økonomi.....	4
3.1 Driftsutgifter	5
3.2 Partnerskapsmidler og ekstern finansiering.....	5
3.3 Fond	5
4. Saker	6
5. Partnerskapsavtaler med Innlandet og Viken fylkeskommune.....	7
6. Slik jobber vi:	7
6.1 Påvirkning og samfunnskontakt.....	7
Osloregionen.....	8
6.2 Plan og prosess	8
6.3 Prosjekter i regionrådet:.....	9
Hadeland – nært og naturlig.....	10
Samferdselsprosjekter/ Stor-Oslo Nord.....	10
Næringsstrategi og næringsbarometer.....	11
Mat, arrangementer og opplevelser	11
Stedsutvikling	12
Prosjektleder for plan- og strategiarbeid.....	13
Tidligere års prosjekter.....	14

Hadeland med kommunene Gran, Jevnaker og Lunner har lang historie med regionalt samarbeid. I regionen er det mange interkommunale samarbeidsordninger og et godt etablert samarbeid for kommunene gjennom Regionrådet for Hadeland IPR. Fra 2003 har regionrådet hatt en fast ansatt administrativ leder og årlige budsjetter finansiert av kommunene og fylkeskommunen. Navnet på rådet ble i 2019 endret til «Regionrådet for Hadeland – Interkommunalt politisk råd».

1. Ledelse og administrasjon

Ordfører i Lunner har vært leder av regionrådet i 2021. Dette har vært Harald Tyrdal. Regionrådets medlemmer var følgende:

- Fra Gran kommune: Randi Thorsen, Morten Hagen og Pål Arne Oulie
- Fra Lunner kommune: Harald Tyrdal, Andreas Ensrud/Marthe Grina¹ og Line Jorung
- Fra Jevnaker kommune: Morten Lafton, Kristine Belsby og Harald Antonsen
- Fra Innlandet fylkeskommune: Mona Cicilie Stormoen og Truls Gihlemoen
- Næringslivsrepresentant: Dagfinn Edvardsen

I tillegg møtte representanter fra Viken:

- Fra Viken fylkeskommune: fylkestingsrepresentanter Morgan Langfeldt og Brita Skallerud og fylkesråd fra ulike rådsområder avhengig av tema for møtet

Det har også møtt rådmenn/ kommunedirektør fra kommunene og administrative kontaktpersoner fra Innlandet Fylkeskommune og Viken Fylkeskommune.

Regionrådets administrasjon har bestått av:

- Daglig leder Sigmund Hagen (100 % frem til 1/7-21, 40% frem til 31/12-21)
- Rådgiver (30% stilling): Vibeke Buraas Dyrnes
- Prosjektleder for «Hadeland – nært og naturlig» (50%): Janka Stensvold Henriksen (i foreldrepermisjon tom 1/9-21)
- Prosjektleder plan og strategi (50%): Øyvind Sørлие

Gran rådhus er etablert som fast kontorsted for regionrådsadministrasjonen med Gran kommune som arbeidsgiver.

¹ Andreas Ensrud har vår 2021 hatt permisjon fra Regionrådet for Hadeland IPR, og Marthe Grina har i den tiden hatt hans plass. Fra aug 2021 var Andreas Ensrud tilbake i regionrådet.

2. Møtevirksomhet

Covid-19 pandemien la sitt preg på møtene i 2021, akkurat som i 2020. Regionrådet for Hadeland IPR skulle ha 6 ordinære møter, samt Hadelandsting med formannskapene. Det ble avholdt 6 ordinære møter i 2019. Av disse var ett av møtene en kombinasjon av digital deltakelse fra fylkespolitikere via Teams og fysisk deltakelse fra lokalpolitikere, næringslivsrepresentant og adm. I tillegg ble det avholdt ett heldigitalt møte.

Møtene i juni og oktober ble avholdt i Lunner rådhus. Av de andre fysiske møtene ble desembermøtet avholdt på Sanner hotell og septembermøtet avholdt på Hadeland Videregående skole. Det ble behandlet 14 ordinære saker i tillegg til orienteringer og drøftinger.

Hadelandstinget ble avholdt digitalt via Teams 7.mai. Deltakere var formannskapsmedlemmene i de tre Hadelandskommunene, fylkestingspolitikere og relevant administrasjon. Tema var planlegging og strategi for Hadelandsamfunnet fremover.

I september var kommunepolitikere og administrasjon i regionrådet på en to-dagers samling på Gjøvik. Tema for samlingen var veien videre for det regionale samarbeidet på Hadeland. Diskusjonene gikk på etableringen av «Hadeland Utvikling» som en samlokalisert aktør med Hadelandshagen og regionadministrasjonen samt samarbeid med Jevnaker også når de er ute av regionrådet for Hadeland.

I 2021 har det vært avholdt noen fysiske og noen digitale møter mellom ordførere, rådmenn og regionadministrasjonen. Disse møtene har stort sett vært onsdager halvannen uke før neste regionrådsmøte.

Møtene er nyttige for å avklare hvilke saker som skal fram til behandling i regionrådet, for koordiner og avklare arbeidsinnsats, for fordeling av representasjon og drøfting av felles utfordringer. I tillegg er ordførere og rådmenn styringsgruppe for prosjektene i «Hadeland – nært og naturlig». I denne perioden har også møtene blitt brukt noe for drøfting av felles utfordringer rundt Covid-19 pandemien.

3. Økonomi

Regnskap for drift av regionrådet og prosjekter regionrådet har ansvaret for, inngår som en del av regnskapet til Gran kommune og revideres som en del av dette.

3.1 Driftsutgifter

Utskrift av Gran kommunes regnskap viser at Regionrådet for Hadeland i 2021 har brutto driftsutgifter på 980 194,-. Hoveddelen av driftsutgiftene gikk til lønn for regionkoordinator og noe gikk til fasilitering av regionrådsmøter/samlinger. Av dette ble det refundert MVA på 25 125 kr. Resten av driftsutgiftene ble delt likt på de tre kommunene, ca 350 000,- på hver².

3.2 Partnerskapsmidler og ekstern finansiering

I tillegg til driftsbudsjettet kommer prosjektene regionrådet gjennomfører eller bevilger midler til. Hadeland har partnerskapsavtale med Innlandet fylkeskommune. De bevilget i 2021 1 250 000,- i partnerskapsmidler. Kommunene Gran og Lunner bevilget hver 333 333,- i partnerskapsmidler. Siden Jevnaker meldte seg ut høst 2020 av Regionrådet for Hadeland IPR med ett års utmelding betalte de i 2021 kun driftsmidler, og ikke partnerskapsmidler. Totalt brukt av partnerskapsmidler fra kommunene og Innlandet fylkeskommune + bruk av fond i 2021 er 2 112 871,-.

Prosjektleder for «Hadeland – nært og naturlig» (tilbake fra permisjon i august - 21), prosjektleder for «Plan og prosess» og rådgiver i sekretariatet i har vært finansiert gjennom partnerskapsmidler.

Noen planlagte prosjekter ble ikke gjennomført i 2021. Blant disse er Arrangementsnettverket «Kulturkraft Hadeland» og stedsutviklingsprosjekter.

Følgende prosjekter fikk midler: Randsfjordmuseet - omstilling³, «Hadeland – nært og naturlig», Næringsbarometer, samferdsel (Stor-Oslo Nord), «Plan og prosess», Stiftelsen Solobservatoriet og «Mat og Opplevelser».

3.3 Fond

På grunn av underforbruk i fjor og tidligere år har Regionrådet for Hadeland IPR noe midler stående på fond. Per 31.12.2021 sto det 2 330 097,- på fond merket partnerskapsmidler. Dette kan brukes til prosjekter og satsinger i 2022.

² Det som føres av pensjon sentralt er ikke med i regnskapsrapporten for drift – 6310 – så summen i regnskapsrapporten er 318 000,- per kommune.

³ De ble innvilget 160 000,- men siden de «skyldte regionrådet 160 000,- fra utestående midler til Nasjonalt Glassmuseum ble det ikke overført noe.

4. Saker

Noen av sakene regionrådet har arbeidet med i 2021 har vært prosjekter finansiert med partnerskapsmidler. Disse sakene omtales lenger ned i egne punkt.

Av viktige saker som er behandlet, drøftet eller gitt orientering om og som ikke er spesielt omtalt i årsmeldingen, eller er finansiert ved bruk av partnerskapsmidler, nevnes følgende:

- Årsmelding 2020
- Regional handlingsplan 2021
- Møteplan 2021
- Høringer
- Hadeland Utvikling og framtidig regionalt samarbeid for hele Hadeland
- Partnerskapsavtaler mellom Hadelandskommunene og Innlandet
- Hadelandstrategien
- Regionale Planer i Viken og Innlandet Fylkeskommuner
- Revidering av reglement
- Kompetanse
- Samferdsel
- Bærekraft
- Visit Oslo og Visit Innlandet
- Osloregionen

5. Partnerskapsavtaler med Innlandet og Viken fylkeskommune

Regionrådet for Hadeland IPR var i 2021 beslutningsorgan for prosjekter som ble finansiert av midler fra Partnerskapsavtale mellom Gran kommune og Innlandet fylkeskommune. Avtalen hadde en økonomisk ramme på på 2.250 mill kr fordelt med 1,25 mill fra fylkeskommunen og 1 mill fra kommunene⁴.

Partnerskapsavtale mellom Lunner og Viken FK på vegne av Hadelandsregionen er ikke på plass enda. Viken vil uansett ikke finansiere gjennom partnerskapsmidler til regionen, men ønsker bidra med prosjektfinansiering til aktuelle prosjekter.

Ved behandling av saker hvor bruk av partnerskapsmidler inngår, er regionrådet utvidet med representanter fra Innlandet fylkeskommune. I tillegg er fylkesrådmennene representert med en representant med samme rettigheter som rådmennene/kommunedirektør i kommunene. «Regional handlingsplan for Hadeland 2021», som regionrådet vedtok på møtet i mars 2021 var lagt til grunn for bruk av partnerskapsmidler. Men noen midler ble omdisponert i løpet av året.

Partnerskapsavtalen har også regulert beslutningsmetodikken som stadfester at avgjørelser skal fattes gjennom konsensus.

6. Slik jobber vi:

6.1 Påvirkning og samfunnskontakt

Mye av jobben til prosjektlederne og daglig leder er å jobbe for Hadeland i ulike sammenhenger. Det å ha gode nettverk og påvirke aktører så Hadeland blir satt på kartet er viktig. Det betyr å fremme regionens interesser overfor overordna myndigheter både regionalt og nasjonalt og andre premissleverandører. I Viken og Innlandet fylkeskommune har daglig leder hatt møter med administrativ ledelse og fagrådgivere.

Det å avgi felles uttalelser i saker som er viktige for regionen er også noe regionadministrasjonen jobber mye med. Det har i tillegg vært jobbet for å utvikle og følge opp regionale planer og strategier.

Samarbeid for å skape arenaer der næringsliv, utdanningsinstitusjoner og offentlige myndigheter samhandler samt samhandling med det øvrige lokale

⁴ I 2021 ble det betalt inn 666 666,- i partnerskapsmidler fra Gran og Lunner kommune, ingen ting fra Jevnaker kommune. I tillegg ble det betalt inn ca 1050 000,- i driftsmidler fra kommunene til regionrådet.

virkemiddelapparatet for å fremme næringsutvikling er også en viktig jobb. Blant annet har regionadministrasjonen i flere år vært med og arrangert den årlige Hadelandskonferansen. Det jobbes også tett med næringsshagen Hadelandshagen for næringsutvikling på Hadeland.

Halve året har Regionrådet for Hadeland IPR kun hatt daglig leder i ca 40%. Så noe av jobben med påvirkning og samfunnskontakt har blitt liggende hos resten av regionadm, og noe har man ikke hatt kapasitet til å følge opp.

Osloregionen

Hadelandskommunene er medlem i samarbeidsalliansen Osloregionen interkommunalt politisk råd. Denne alliansen består av 64 kommuner (inkl Oslo kommune). Osloregionen jobber for at hele hovedstadsregionen skal være en bærekraftig og internasjonalt konkurransedyktig region. Formålet er å initiere, utvikle og støtte samarbeidstiltak som styrker Osloregionens posisjon som en konkurransedyktig og bærekraftig region i Europa. Samarbeidet i regionen skal særlig rettes inn mot utforming av strategier og igangsetting av samarbeidsprosesser på områder hvor samordning av deltakernes innsats vil være viktig. Alliansen forestår ulike utredningsarbeid, arbeid med å styrke samarbeidet innenfor regionen på ulike områder og er en møteplass/arena for regionens fylkeskommuner og kommuner. Nesten alle beslutninger fattes ved konsensus.

Politisk har Hadeland vært representert i styret ved ordfører i Lunner, Harald Tyrdal. I tillegg har både daglig leder og prosjektledere/rådgivere i regionadministrasjonen deltatt i ulike faggrupper som kommunikasjon, klima, næring og samferdsel.

6.2 Plan og prosess

Det skulle vært startet et arbeid med revidering av Regional Plan for Hadeland i 2020. I 2021 ble det bestemt at dette arbeidet skulle føre til en Hadelandstrategi, ikke en plan i henhold til PBL. Styringsgruppe for dette arbeidet vil uansett være Regionrådet for Hadeland. Dette arbeidet ble i 2021 også utsatt pga usikkerhet rundt det regionale samarbeidet videre, og pga kapasitetsutfordringer siden daglig leder delvis gikk over i annen stilling 1/7-21. Prosjektleder for «Plan og strategi» Øyvind Sørli har fått ansvar for jobben videre med både næringsstrategi og overordnet Hadelandstrategi i 2022.

Daglig leder og rådgiver i regionadministrasjonen har fasilitert regionrådsmøtene, skrevet saker til politisk behandling og har vært organisatorer for å utføre beslutninger som tas. I tillegg har daglig leder og regionadministrasjonen forvaltet partnerskapsmidler, og andre midler som tilligger Regionrådet, og behandlet og fulgt opp den årlige handlingsplanen og budsjettet. Mye av tiden i 2021 ble som i 2020 brukt på omorganisering og framtidig regionsamarbeid. Etter at Jevnaker bestemte seg i oktober 2020 for å gå ut av Regionrådet for Hadeland IPR ble det

bestemt at man skal jobbe ut kommune- og fylkestingsperioden for et tett regionsamarbeid mellom Gran og Lunner. Man besluttet høsten 2021 at man ønsker en samlokalisering for Hadelandshagen og regionadministrasjonen, for et tettere samarbeid kalt «Hadeland Utvikling». I tillegg skal man på sikt se på muligheten for utvidet samarbeid med kommuner i sør, nord og øst.

6.3 Prosjekter i regionrådet:

Regionrådet for Hadeland har hatt noen faste satsinger, mange korte eller langsiktige prosjekter og noen fokusområder som prosjektlederne har jobbet sammen om på tvers av prosjektene. Regionrådet ønsker også å støtte flere lokale initiativtakere som bidrar aktivt til å øke attraktiviteten i regionen når det gjelder arrangement, kulturliv og langsiktig stedsutvikling.

Smarte steder som skaper gode møteplasser og opplevelser i hverdagen både for innbyggere og besøkende er viktig for å være en attraktiv region nær Oslo. Hadeland har høy aktivitet av kultur- og naturopplevelser for alle livets faser. I 2021 hadde Hadeland rekordhøy dagsturisme.

Næringslivet har lidd under korona-pandemien også i 2021 og det er viktig å støtte opp under og fremme regionens næringsliv.

Av viktige prosjekter det er bevilget partnerskapsmidler til i 2021 nevnes:

Hadeland – nært og naturlig

De største satsingsområdene de siste årene har vært gjennom «Hadeland - nært og naturlig». Satsningen har som mål at Hadeland skal bli en attraktiv region for tilflyttere og næringsetablerere.

Janka Stensvold Henriksen var i 2020 prosjektleder i 100% stilling frem til juli og deretter i 50% stilling. Hun gikk ut i foreldrepermisjon oktober 2020, og stillingen sto vakant frem til hun var tilbake august 2021.

Hun har i 2021 jobbet noe med underprosjekter knyttet til kommunikasjon, synliggjøring og markedsføring, stedsutvikling og næringsutvikling. Det har blitt gitt noe støtte gjennom prosjektet til aktører som har jobbet frem store arrangementer og lokale matopplevelser på Hadeland.

Men siden satsingen sto uten prosjektleder store deler av 2021, og stillingen ble redusert ned til 50% i 2020, har det dessverre vært mindre aktivitet og gjennomførte tiltak enn ønsket i «Hadeland - nært og naturlig». Det har også vært utfordrende å jobbe med satsingen siden 2021 har vært preget av usikkerhet rundt det videre regionsamarbeidet på Hadeland, og om prosjektet ville bli videreført, og i hvilken grad.

I 2021 brukte prosjektet totalt 568 000 kr av partnerskapsmidlene. Av disse gikk ca 200 000 kr til lønn, pensjonsinnskudd og arbeidsgiveravgift. De store utgiftspostene ellers var tilknyttet konsulentbistand for nettside og sosiale medier, annonsering og bilder/film.

Mandat og handlingsplan for arbeidet i 2022 vil legges frem for Regionrådet for Hadeland IPR når man har vedtatt overordnede budsjettammer.

Samferdselsprosjekter/ Stor-Oslo Nord

Det har vært viktig for Regionrådet for Hadeland IPR å jobbe med og støtte samferdselsprosjekter i regionen vår. På Ringerikssiden har det vært jobbet med planlegging av Ringeriksbanen og bedre vei på E16. Dette har Regionrådet for Hadeland støttet tidligere år.

Prosjektet Stor-Oslo Nord ble startet sommeren 2012 av kommunene Gjøvik, Nittedal, Gran, Lunner, Østre Toten, Vestre Toten, Nordre Land og Søndre Land. Formålet med prosjektet er å korte ned reisetiden til og fra Oslo med bil på RV4 og med tog på Gjøvikbanen. Prosjektet er finansiert som et spleiselag og har fått partnerskapsmidler fra Hadeland i flere år. Prosjektleder har vært Jarle Snekkestad - han er nå i en annen stilling men følger fortsatt opp prosjektet. I 2021 fikk Stor-Oslo Nord prosjektet 203 000 kr i partnerskapsmidler.

HADELAND

Næringsstrategi og næringsbarometer

Det har i et par år vært jobbet for en felles næringsstrategi og et næringsbarometer for Hadelandskommunene. Dette arbeidet har vært utført av regionadministrasjonen og Hadelandshagen i tillegg til å kjøpe noe ekstern kompetanse fra Universitetet i Sørøst-Norge for å lage et næringsbarometer. I 2021 ble det brukt 40 000 kr av partnerskapsmidler på dette prosjektet. Næringsstrategi vil ferdigstilles i 2022.

Mat, arrangementer og opplevelser

Regionen har tidligere hatt en prosjektleder for utvikling av store regionale og nasjonale prosjekter på Hadeland, og for å utvikle festivaler og nettverk for å formidle kortreist kvalitetsmat fra Hadeland. Regionrådet for Hadeland IPR satte i 2021 av midler til et festivalnettverk. Dette nettverkssamarbeidet skal hete «Kulturkraft Hadeland», men det ble av ulike årsaker ikke startet opp i 2021. Det er ønskelig å få i gang dette i 2022 i stedet. Det ble omdisponert noen midler i budsjettet til «mat og opplevelser» i 2021, og deretter overført 50 000,- til Operafest i Røykenvika og 50 000,- til arrangementet «En sommerdag» i Lunner.

Stedsutvikling

Stedsutvikling har vært hovedsatsning for Regionrådet for Hadeland i flere år. I henhold til Regional Plan for Hadeland 2015-2021, er spesielt en satsing på tettstedene i regionen viktig for å oppnå ønsket utvikling og målene om befolkningsvekst. Målet er attraktive, levende og gode tettsteder med tilstrekkelig servicenivå og befolkningsgrunnlag – bygd på lokal egenart med levende kjerner og redusert transportbehov.

I 2019 fikk ulike stedsutviklingsprosjekter på Hadeland midler fra Regionrådet for Hadeland. Det var budsjettert midler til stedsutvikling også i 2021 men ikke overført noe.

Prosjektleder for plan- og strategiarbeid

Regional Plan skulle vært revidert i 2021 men det er bestemt å lage en «Hadelandsstrategi» i stedet. Men denne ble ikke ferdigstilt pga liten kapasitet, og arbeidet videreføres til 2022.

I tillegg skulle næringsstrategien vært ferdigstilt, men heller ikke den ble ferdig pga omdisponering av prosjektleder til andre arbeidsoppgaver.

I juli 2020 ble det ansatt en prosjektleder i 50% som skal arbeide med plan- og strategiarbeid. Det er Øyvind Sørli som er ansatt i stillingen. Arbeidsoppgaver høst 2021 gikk på generell bistand til regionadministrasjonen, utredning og saksbehandling i tillegg til jobb med næringsbarometer, og Hadelandsstrategi. Denne stillingen er ønsket videreført i 2022.

Stiftelsen Solobservatoriet

Stiftelsen Solobservatoriet fikk 300 000,- til utviklingsprosjektet for etablering av planetariet. Dette til arbeid for å få på plass finansiering av byggeprosjektet, dvs konsulent tjenester og prosjektledelse som Stiftelsen Solobservatoriet selv ikke har hatt midler til i denne fasen.

Stiftelsen Solobservatoriet inviteres inn i et møte i Regionrådet IPR i 2022 for å fortelle om hvordan midlene ble brukt i 2021, og hvordan arbeidet med planetariet ligger an nå.

Randsfjordmuseet – mulighetsstudie

Det ble overført 160 000,- til Randsfjordmuseet i 2021 til et mulighetsstudie som skulle se på behov for nye investeringer og på Hadeland Folkemuseum for å få det museet man ønsker seg. Randsfjordmuseet inviteres inn til et Regionrådsmøte i 2022 for å orientere om bruk av midlene i 2021 samt si litt om status og arbeidet videre.

Tidligere års prosjekter

Bærekraft er et nøkkelord for den økonomiske, sosiale og miljømessige utviklingen av regioner. Hadeland har i mange år ønsket å være i front på energieffektivisering, fornybar energi og reduksjon av klimagassutslipp. Det har vært et mål at regionen skal være et attraktivt sted for økologisk landbruk, bioøkonomi, grønt byggeri og innovative grønne anskaffelser.

Tidligere år har man brukt midler på regional Klimapådriver, bærekraftig stedsutvikling, internasjonalisering mm. Flere av disse satsingene vil være naturlig å ta opp igjen hvis man får mulighet for finansiering.